

Talousarvion käyttösuunnitelma 2024

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on kaupunkikulttuurin hyvinvoinnin lautakunnan toimivaltaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden, nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä.

Keväällä 2023 laadittiin toimialan toimintaympäristöanalyysi Sitran megatrendien, kasvavat hyvinvoinnin ja demokratian haasteet, digitalisaatio sekä taloustilanteen ja luonnon kantokyvyn heikkeneminen, pohjalta. Vaikka nopea väestönkasvu ja monimuotoistuminen tuovat lisähaasteita palvelutuotantoon, ne voivat hallitusti hoidettuna olla kaupungille myös menestystekijä. Tästä syystä toimiala haluaa olla aktiivinen toimija asuinalueiden elinvoiman kehittämisessä, segregaatiorjumisessa ja osallisuuden kokemuksen lisäämisessä.

Toimialan palveluiden merkitys kotoutumisessa yhteiskunnallisten haasteiden purkamisessa ja kriisikestävyyden ylläpitäjänä voi kasvaa. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palveluilla on vahva yhteys koettuun hyvinvointiin. Liikkumisohjelma pyrkii fyysisen aktiivisuuden lisäämiseen mm. edistämällä houkuttelevien liikkumisympäristöjen syntyä. Kaupunkikulttuurilla on myös tärkeä rooli positiivisemmän kaupunki-identiteetin luomisessa erilaisten tapahtumien ja palveluiden keinoin. Kaupunkikulttuuri lisää elinvoimaa ja turvallisuutta: Vantaan kaupunkikeskustoista rakentuu viihtyisiä, vetovoimaisia, aktiivisia ja monimuotoisia asuinalueita. Vantaan 50-vuotisjuhlavuoden tapahtumia tuotetaan kaikille asuinalueille.

Kaupunkikulttuuri voi toiminnallaan vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja vastata ihmisten yhteisöllisyyden ja osallisuuden tarpeisiin. Uudenlaiset kumppanuudet ja yhdessä tekeminen korostuvat. Digitalisaatio (automatisointi, tehokas tilankäyttö, sähköinen asiointi ym.) parantaa palveluiden saavutettavuutta.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön ja väestön ikääntymisen myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resurssien kohdentamisessa. Toimialan palvelut tukevat yhteisöllistä ja vuorovaikutteista toimintaa. Ne vahvistavat moninaisuutta ja antavat valmiuksia toimia aktiivisesti yhteiskunnassa. Palveluiden avulla torjutaan tehokkaasti yksinäisyyttä ja eriarvoistumista. Monipuolinen rahoitus pohja kannustaa ja rohkaisee innovatiivisuuteen ja uudistumiskykyyn. Lisäresursseilla luodaan uusia ratkaisuja ja tehdään kehitystyötä.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan rooli on merkittävä valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumisessa. Valtuustokauden strategian tueksi on rakennettu toimialan oma strategia, johon valitut vaikuttavuustavoitteet tähtäävät vuoteen 2030. Toimiala vastaa kahdesta valtuustokauden strategiateemasta: Sosiaalisesti kestävä Vantaa sekä Hyvinvointia rakentava Vantaa.

Talouden tasapainoa turvataan kustannustehokkaiden tilaratkaisujen kautta. Kaupungin elin-, pito- ja vetovoiman kasvattamiseksi tapahtumien määrää ja aluetaloudellista vaikuttavuutta lisätään ennen kaikkea asukkaiden ja kumppanitoimijoiden toimintamahdollisuuksia edistämällä kuten tapahtumafasiliteetteja rakentamalla. Tarkoitus on lisätä niin tapahtumien lukumäärän lisäksi tapahtumiin osallistuvien ihmisten määrää. Vantaan erityisenä tavoitteena on olla lapsiystävällinen kaupunki ja toimiala sitoutuu edistämään kansallisen lapsistrategian keskeisiä tavoitteita, kuten lasten ja nuorten osallisuutta ja päätösten lapsivaikutusten arviointia. Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi lisätään etenkin haavoittuvassa asemassa oleville kuntalaisille tarkoitettuja matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia

ja parannetaan niiden saavutettavuutta sekä esteettömyyttä muun muassa Harrastusten Vantaa -hankkeen avulla sekä toteuttamalla Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa.

Haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset huomioidaan erityisesti yksinäisyyden vähentämistyössä. Haavoittuvassa asemassa olevien ihmisryhmien terveyttä ja hyvinvointia edistetään kaupungissa muun muassa tukemalla järjestötoimintaa sekä kehittämällä matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia, asukastilatoimintaa ja elintapaneuvontaa. Tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä kaupungin elin-, pito- ja vetovoiman paraneminen.

Toimiala vastaa kaupungin järjestöyhteistyöstä. Avustusten sähköinen hakujärjestelmä on uudistettuna käytössä ja järjestöjen toimitilojen tukimallia uudistetaan. Järjestöt ja paikalliset toimijat kutsutaan mukaan toteuttamaan Vantaan juhluvuoden tapahtumia.

Keskeisimmät investointihankkeet ovat Kuusijärven kehittäminen, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo ja opistotalo, Elmon uimahalli, Koillis-Vantaan liikuntahalli, Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus sekä Vernissan peruskorjaus.

Toimiala valitsee vuosittain hyvinvointia tukevan teemapalvelualueen. Teemapalvelualueella tehdään vuoden aikana näkyväksi kuntalaisille painotetusti viestinnän ja markkinoinnin keinoin ja sen toimintoja kehitetään yhdessä asukkaiden kanssa. **Teemapalvelualue vuonna 2024 on liikuntapalvelut ja vuonna 2024 tuodaan liikkumisohjelman tavoitteet tutuksi kaupunkilaisille ja sitoutetaan kaikki toimialat osaltaan toimenpiteiden edistämiseen.**

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan sukupuolitietoisien budjetoinnin teemana on harrastaminen. Tarkastelun kohteen on kaupungin tarjoamien ja tukemien harrastusten määrä, laatu, harrastusmahdollisuuksien jakautuminen alueittain, kohderyhmät, todelliset osallistumismahdollisuudet ja toiminnan resursointi. Turvallisuusteeman alla tarkastellaan hyviä väestösuhteita.

Luonnon ja lemmikkien merkitys ihmisten hyvinvoinnille huomioidaan edistämällä luontoon ja eläimiin liittyvää harrastamista ja liikkumista. Jatketaan eläinten hyvinvointiin ja omistajan vastuuseen liittyvien aiheiden käsittelyä asukastoiminnassa, tapahtumissa, nuoriso- ja kerhotoiminnassa sekä aikuisopiston kurssitarjonnassa. Tämä näkyy esim. luontoliikunnan tarjonnan kehittämistä osana Liikkuva päiväkotia, -koulu ja -opiskelutoimintaa sekä Harrastusten Vantaa kerhovalikoimassa. Asukastiloilla ja kirjastoilla voidaan järjestää luonto- ja lemmikkiaiheisia teemakeskusteluja.

Toimiala tiivistää yhteistyöstä kaupunkiympäristön kanssa, etenkin erilaisten liikuntapaikkojen ja -tilojen suhteen.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta huolehtii kaupungin elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden, nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta myös päättää kaupungin avustusten jakamisesta.

Tehtäväalueelle on varattu määrärahat lautakunnan menoihin. Lautakunta kokoontuu kuukausittain joko perinteisesti Vantaan kaupungintalolla, tai vaihtelevissa sijainneissa eri puolilla kaupunkia. Vuoden 2024 lautakunta toteuttaa tämän valtuustokauden opintomatkan Tanskaan.

Lautakunnan kokouksissa, tapahtumissa ja matkoilla oman agendansa lisäksi lautakunta tutustuu kaupungin sisäiseen toimintaan sekä sidosryhmien esittelyihin, ja tutustuu mahdollisuuksien mukaan muiden kuntien hallintoon, toimintamalleihin ja lautakuntien toimintaan.

Sekä kaupunkitalautakunnalle että kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnalle esitetään ensi vuoden aikana selvitys toimenpiteineen liikuntapaikkarakentamisessa havaittujen ongelmien korjaamiseksi.

Yhteiset palvelut

Toiminnan kuvaus

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä yhteiset palvelut. Yhteiset palvelut -yksikkö koostuu asiantuntijoista, jotka huolehtivat toimialalle keskitetyistä talous- ja hallintopalveluista, suunnittelusta ja kehittämisestä sekä viestinnästä ja palvelumarkkinoinnista. Kaupunkikulttuurin yhteisten palveluiden erityistehtäviä ovat järjestöyhteistyön ja avustusten valmistelun koordinointi, järjestötilojen toiminnallinen hallinnointi, vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinointi sekä kaupunkitasoisesti osallisuuden asiantuntijatyö ja osallisuustyön koordinointi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteisiin palveluihin sijoittuu mm. toimialan vastuulla olevien strategia-teemojen ”Sosiaalisesti kestävä Vantaa” ja ”Hyvinvointia rakentava Vantaa” koordinaatio, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lakisääteiset tehtävät ja Kuusijärven alueen hallinnointi.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Yksikkö tuottaa toimialalle keskitetyt tukipalvelut palvelualueille, kaupungin johdolle ja päätöksentekoon. Yhteiset palvelut kehittää yhteisiä prosesseja ja käytäntöjä toimialalla ja varmistaa yhteistyön ja yhteisten tavoitteiden toteutumisen.

Vuoden 2024 aikana toteutetaan myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa ja edistetään sen tiedolla johtamisen mallia. Hyvinvointisuunnitelman 2023-2025 strategisina tavoitteina ovat vantaalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja hyvinvointierojen kaventaminen, turvallisuuden tunteen vahvistaminen sekä sujuvien palveluiden varmistaminen yhdessä hyvinvointialueen ja muiden yhteistyökumppanien kanssa. Tärkeänä tehtävänä on varmistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet sekä sujuva rajapintayhteistyö hyvinvointialueen kanssa. **Osallistetaan ruotsinkielistä palvelu- aluetta hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön, jotta siitä tulee yhtenäinen kokonaisuus.** Kaupunki jatkaa ennaltaehkäisevää työtä asunnottomuuden poistamiseksi. Hyvinvointialueuudistuksen myötä painottuu entistä enemmän ajatus siitä, että kunnan hyvinvointityötä tehdään kaikilla toimialoilla – hyvinvointi ei ole pelkästään hyvinvointialueen asia. Tämän näkyväksi tekeminen on myös yksi hyvinvointityön tavoite. Aletaan määrätietoisesti lisäämään yhteistyötä ennaltaehkäisevän päihdekasvatuksen osalta koulujen kanssa kutsumalla kokemusasiantuntijoita mukaan työhön ja vierailemaan erityisesti yläkouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Yksikkö koordinoi ja edistää toimialan kärkihankkeita Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo sekä Kuusijärvi.

Kaupungin uudistettu avustustenhakujärjestelmä on käytössä. Järjestöjen toimitilojen tukimalli viedään päätöksentekoon.

Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään ja koordinoidaan koko kaupungin tasolla yksiköstä ja Osallisuuspalvelut-tiimi toimii osallisuuden koordinaatioryhmän valmistelijana. Osallistuva Vantaa –ohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä edistetään yhteistyössä kaikkien toimialojen kanssa ja toimialojen osallisuussuunnitelmat päivitetään. Yksikkö järjestää laadukkaita ja monipuolisia tilaisuuksia, joissa asukkaat pääsevät kohtaamaan viranhaltijoita ja vaikuttamaan kaupungin kehittämiseen. Matalan kynnyksen vaikuttamismahdollisuuksia parannetaan sähköisen osallisuusympäristön aktiivisella kehittämisellä, kaupungin työntekijöitä kouluttamalla ja kehittämällä uusia osallistumisen väyliä.

Viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteillä tuetaan toimialan tavoitteiden saavuttamista. Huomioidaan myös ne asukkaat, jotka eivät käytä digitaalisia palveluita. Kaupungin toteuttamassa viestinnässä, kyselyt mukaan lukien, huomioidaan saavutettavuus, selkokieliyys, monikanavaisuus ja -kieliyys.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palveluverkon kehittämisen osalta keskeisimmät yksikön koordinaatiossa olevat hankkeet ovat Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen kehittäminen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo –hankkeessa käynnistyvä opistotalon tarvesuunnittelu.

Kuusijärven kärkihankkeessa kehitetään alueen kävijämäärälaskentaa ja kestävyysseurantaa. Tavoitteena on siirtyä hallintomalliin, jossa Kuusijärven palvelujen hallinnointi ja johtaminen keskitetään kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle sekä kiinteistöjohtaminen kaupunkiympäristön toimialalle. Kuusijärvestä luodaan nettobudjetoitu yksikkö. Uudisrakentamisen hankkeista infokatoksen, yleisen vessan ja kahden uuden savusaunan sekä pukuhuonerakennuksen rakentaminen käynnistyy. Sen jälkeen ovat vuorossa vuokratilat ja vuokratila. Maisemarakentamisen osalta käynnistyy esteettömän uimapaikan rakentaminen ja järveä kiertävän rantareitin suunnittelu, jonka voi kulkea esteettömästi sulan maan aikana. Osana Vantaan 50-vuotisjuhlavuotta järjestetään Kuusijärvellä Nuku yö ulkona -metsähotelli.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo –hankkeessa käynnistyy tarvesuunnittelu, joka sisältää kaupunkikulttuuritalon ja opistotalon kokonaisuuden. Myyrmäen keskustan kehittyessä huolehditaan alueen vapaa-ajan palvelujen järjestämisestä.

Järjestöyhteistyötä tiivistetään ja tehostetaan viestintää. Uusi sähköinen avustustenhakujärjestelmä otetaan käyttöön. Edistetään järjestöjen toimitilojen tukimallin uudistamista tavoitteena yhtenäinen, läpinäkyvä ja saavutettava tukimuoto.

Osallistuva Vantaa -ohjelman pohjalta laajentuvan osallistuvan budjetoinnin ensimmäinen kaupunkitasoinen asukasvuorovaikutusprosessi saatetaan loppuun vuonna 2024 ja valikoituneiden hankkeiden toteuttaminen aloitetaan. Asukkaat tuodaan mukaan kaupungin toiminnan suunnitteluun ja valmisteluun kehittämällä sähköistä osallisuusympäristöä, osallisuuspuhelinta ja asukasraatitoimintaa. Lisäksi panostetaan dialogisten menetelmien käyttöön.

Vaikuttamistoimielinten (vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto sekä monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta) vaikuttavuutta kehitetään vahvistamalla niiden edustuksellisuutta siten, että toimielimet voivat ottaa entistä paremmin huomioon koko edustamansa kohderyhmän näkökulmat. Vaikuttavuutta lisätään myös kehittämällä koordinaattioroolia, hallinnollisia prosesseja sekä viestintää toimielinten näkökulman saamiseksi paremmin esiin. Parannetaan yhteistyötä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa, ruotsinkielisten palvelujen kokonaisuuden huomioimiseen molemmilla toimialoilla.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan viestintä tukee toimialan strategiaa, vahvistaa Vantaan kaupungin brändiä ja auttaa vantaalaisia löytämään heitä kiinnostavat vapaa-ajan palvelut. Viestinnän tavoitteena on tavoittaa laajasti ja monikanavaisesti kuntalaisia, ja sitouttaa heitä seuraamaan viestinnän sisältöjä. Sekä viestinnässä että palvelumarkkinoinnissa vahvistetaan yhteistyötä palvelualueiden kanssa. Työn tueksi laaditaan yhdessä entistä kattavampi toimialan viestintä- ja markkinointisuunnitelma. Vuonna 2024 toimialan viestinnässä näkyy vahvasti Vantaa 50v –juhlavuosi.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma 2023–2025

Eriarvoistumiskehitys on ollut nähtävillä jo useamman vuosikymmenen ajan niin kansainvälisellä kuin paikallisellakin tasolla. Kuitenkin kohtaamamme viime aikojen kriisit haastavat lisäksi asukkaiden hyvinvointia, jaksamista ja yhteenkuuluvuutta aivan uudella tavalla. Nämä kehityskulut korostavat pitkäjänteisen ja suunnitelmallisen eriarvoisuuden ja alueellisen eriytymisen ehkäisytyön tärkeyttä. Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma (MEK) on rakentanut uudenlaista yhteistoiminnan kulttuuria, jolla tämänkaltaisia systeemisii ja kompleksisia haasteita voitaisiin ratkaista. Ohjelmaa toteutetaan vuosina 2023–2025 ja sen toteutukseen varataan kaksi miljoonaa euroa vuosittain, yhteensä kuusi miljoonaa euroa.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma koostuu neljästä kärkiteemasta. Ensimmäisessä kärkiteemassa, **Vaikutusta tiedolla johtamisella**, luodaan paremmat puitteet tiedolla johtamiselle sekä vaikuttavuuden tutkimiselle. Mallissa edistetään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa. Tiedolla johtamisen mallia kehitetään data-analyttikon, korkeakouluharjoittelijan sekä opinnäytteiden tekijöiden avulla.

Toisessa kärkiteemassa, **Lapsikeskeinen investointistrategia**, on kaksi alateemaa: 1. *Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta* sekä 2. *koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen*. Kärkiteeman ydinviesti on se, että erityisesti huono-osaisimpiin perheisiin ja lapsiin kohdistuvat panostukset voivat olla investointeja, jotka lisäävät heidän hyvinvointiaan sekä toisaalta vähentävät kalliiden korjaavien palveluiden käyttöä. Tavoitteenamme on vahvistaa lasten ja nuorten kiinnittymistä koulupolkuun ja yhteiskuntaan muun muassa koulunuorisotyön, nuorisotyöraiteilla sekä Tempo-orkesteritoiminnan avulla. Pilotoimme myös uudenlaista musiikkikasvatusta MEK-päiväkodeissa.

Kolmannessa kärkiteemassa, **Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä**, on myös kaksi alateemaa, jotka ovat *koulutus ja työllisyys* sekä *terveys*. Tutkimusten mukaan erityisesti maahanmuuttajaäitien työllistymisaste on Suomessa erittäin matala verrattuna muihin verrokkiryhmiin tai maihin. Tähän puututaan muun muassa maahanmuuttajavanhemmille tarkoitettulla ohjelmalla kouluissa (VAMU) sekä panostamalla suomen kielen opetukseen. Terveellisiä elintapoja sekä asukkaiden yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta vahvistetaan koululaisurheilujoukkueilla ja kaupunginosien vertaisohjaamiseen pohjautuvilla lähiliikuntaryhmillä.

Neljännessä kärkiteemassa, **Kukoistavat kaupunkikeskukset**, on myös kaksi alateemaa, joista ensimmäinen on *lähiöstä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja*. Kasvava ja merkittävä osa vantaalaisista kokee yksinäisyyttä ja ulkopuolisuutta, mikä on riski yhä syvenevään yhteisöllisyyden rapautumiseen ja syrjäytymiseen. Suunnan kääntäminen vaatii erityisesti alueille jalkautumista, vuorovaikutusta, alueiden toimijoiden tuomista yhteen, yhteistyötä sekä resursseja. Täten tavoitteena on kehittää suuralueita ja kaupunginosia yhteisökehittäjämallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja tuominen yhteen.

Kukoistavien kaupunkikeskusten toisena alateemana on *raidekaupunkia rakentamassa*. Vantaan aluekeskustat ovat usein vaa'ankeiliasemassa, kun tarkastellaan alueiden kehittymismahdollisuuksia. Tähän kiinnitetään huomiota muun muassa keskustojen kehittämissuunnitelmissa, suuralueiden viestintäbrändeillä sekä segregaatiotyöryhmällä. Sosiaalisesti kestävää kaupunkia rakennetaan myös järkevällä ja tietoon pohjautuvalla maa- ja asuntopolitiikalla sekä suuralueiden keskeisillä hankkeilla, kuten suunnitellulla Vantaan ratikalla. Toivomme, että muodostettavat taloyhtiöklubit toimitivat alustana taloyhtiöiden monenlaiselle yhteisökehittämiselle sekä paremmalle aluekehittämiselle.

Elinikäinen oppiminen

Toiminnan kuvaus

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa taide- ja kulttuurikasvatuksen eri muotojen ja alojen tarjonnasta sekä mahdollisuudesta osallistua tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen. Elinikäisen oppimisen palvelualueen vastuulla on vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestäminen ja koordinointi. Se vastaa Vantaan aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan tai perusopetuksen opintoja suorittavan opiskelijan ohjauksesta ja valvonnasta. Se vastaa myös Vantaan kuvataidekoulun sekä Vantaan musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä. Lisäksi elinikäisen oppimisen palvelualueen vastuulla on sen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelu.

Harrastusten Vantaan toiminta siirtyy 1.1.2024 alkaen elinikäisen oppimisen palvelualueelle.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Harrastusten Vantaa

Harrastusten Vantaan toiminta jatkuu osana elinikäisen oppimisen palvelualueella ja toiminta vahvistuu lukuvuonna 2023-24. Lasten ja nuorten toiveisiin perustuvia, maksuttomia ja laadukkaita harrastustunteja järjestetään kaikkien vantaalaisten peruskoulujen toimipisteissä tai niiden välittömässä läheisyydessä heti koulupäivän jälkeen. Toimintamalli mahdollistaa kauden aikana harrastuksen noin 5 000 lapselle ja nuorelle toteuttamalla lähes 400 erilaista harrastusryhmää eri ikäluokille. Harrastusten Vantaa edistää lisäksi etsivää harrastekaveritoimintaa ja tulee alkavan kauden aikana tiivistämään yhteistyötä erityisesti oppilashuollon ja muiden kouluilla toimivien ammattiryhmien kanssa.

Toiminta on osa valtakunnallista Harrastamisen Suomen mallia ja tekee aktiivisesti yhteistyötä valtakunnallisissa verkostoissa muiden kuntien kanssa.

Laaditaan toimintavuoden aikana selvitys harrastusten Vantaa -palveluiden toimivuudesta ja palautteista sekä liikuntatilojen käytöstä ja kohdentumisesta maksuperusteudistuksen jälkeen.

Aikuisopisto

Aikuisopisto edistää aikuisväestön ja ympäröivän yhteiskunnan kehittymistä tasokkaan ja monipuolisen koulutuksen avulla sekä kehittää hyvinvointityötä. Tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille monipuolisena palveluvalikoimana laaja tarjonta erilaisia itsensä kehittämisen mahdollisuuksia sekä laadukkaita asiointikokemuksia.

Vantaan aikuisopisto on yksi maamme suurimmista kansalaisopistoista, jonka tekee erityislaatuiseksi myös sen erittäin laaja maahanmuuttajien koulutus. Opisto tarjoaa kansalaisopistossa kursseja ja luentoja lukuisista eri aiheista. Maahanmuuttajakoulutuksen tavoitteena on tukea Suomeen muuttaneita oppimaan suomen kieltä sekä työllistymään. Opiston järjestämä aikuisten perusopetus avaa toisen asteen jatkokoulutusmahdollisuuden niille, joilla ei vielä ole suoritettuna suomalaista perusopetuksen oppimäärää.

Aikuisopisto järjestää vuosittain noin 2100 kurssia lähes 40 eri paikassa ympäri Vantaata. Kurssiosallistujia on vuositasaalla noin 35000. Opistossa työskentelee noin 40 vakinaista työntekijää ja noin 400 tuntiopettajaa vuoden aikana. Aikuisten perusopetuksen opiskelijamäärä on noin 150 opiskelijaa, ja oppilaspaikkojen lisäämiselle on suuri tarve.

Kansalaisopiston ja maahanmuuttajayksikön koulutusta järjestetään keskitetysti, alueellisesti ja etänä. Aikuisopistossa järjestetään yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita ja jatketaan toiminnan kehittämistä Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamien projektien avulla.

Vapaan sivistystyön oppilaitosten on vuodesta 2021 alkaen ollut mahdollista tarjota kursseja, joiden kautta hankittu osaaminen voidaan kirjata kansalliseen todennetun osaamisen tietovarantoon (KOSKI). Vantaan aikuisopisto valmistautuu näiden ns. Koski-kelpoisten kurssien tarjoamisen aloittamiseen vuoden 2024 aikana.

Kaupunki huolehtii, että pääsy suomen kielen kielikoulutukseen on helppoa, nopeaa ja opetuksen laatu tukee opiskelijan sekä kaupungin tavoitteita. Lisäksi kaupunki tarjoaa nykyistä enemmän aikuisten alkeistason sekä B- ja C- tason suomen kielen opetusta.

Aikuisopiston asiakkaiden ja tuntiopettajien tueksi tarkoitettuja sähköisiä palveluita kehitetään edelleen. Aikuisten perusopetusta kehitetään määrällisesti ja sisällöllisesti vastaamaan kysyntää. Yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa kehitetään maahanmuuttajien koulutuspolkuja.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kansalaisopisto-opetuksen tarjontaa kehitetään vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeita ja toiveita asiakkaiden antaman palautteen perusteella. Aikuisten perusopetuksen määrällinen ja sisällöllinen kehittäminen jatkuvat, ja tilakysymyksiin etsitään ratkaisuja.

Musiikkiopisto

Toiminnan kuvaus

Vantaan musiikkiopisto tarjoaa vuonna 2024 opiskelupaikan noin kahdelle tuhannelle oppilaalle. Oppilaitoksen monipuolinen toiminta tulee opetuksen lisäksi näkymään lähes kahdessa sadassa konsertissa, esityksessä tai tapahtumassa, ja tavoittaa lähes 16 000 kävijää.

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetusta musiikin laajan oppimäärän mukaisesti pääsääntöisesti lapsille ja nuorille. Vuosituntimäärä on noin 50 000 tuntia vuodessa. Opetuksen piirissä on noin 1200 soiton- ja laulunopiskelijaa ja noin 700 oppilasta varhaismusiikkikasvatuksessa. Opiskelu on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ja se noudattaa Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittua, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan hyväksymää, opetussuunnitelmaa. Musiikkiopisto tarjoaa oppilailleen hyvän kasvualustan musiikin harrastajana ja ihmisenä kehittymiseen musiikillisten elämysten kautta. Opetus antaa valmiuksia oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla. Laadukkaan opetuksen takana on ammattitaitoinen henkilökunta ja laaja-alainen opetustarjonta.

Lisäksi musiikkiopiston avoimella osastolla järjestetään maksupalveluperiaatteella toimivaa musiikin opetusta eri-ikäisille harrastajille noin 1600 tuntia vuodessa. Opiskelijoita on keskimäärin 200.

Musiikkiopisto toimii 15 toimipisteessä eri puolilla Vantaata. Musiikkiopistossa on myös ruotsinkielinen opetusyksikkö.

Keskeiset tavoitteet

Musiikkiopisto on kehittämässä uusia toimintamuotoja Elinikäisen oppimisen palvelualueella ja yhteistyössä koko Vantaan Taiteen perusopetusketän kanssa. Pää tavoitteena on tarjota oppilaspaikka kaikille toimintaan hakeneille. Tähän tavoitteeseen pyritään valmennusopetuksen tarjontaa laajentamalla ja ottamalla käyttöön yleisen oppimäärän opetussuunnitelmaa. Musiikkiopiston tunnettuutta kaupunkilaisten keskuudessa lisätään opiston 60-vuotis juhluvuoden tapahtumilla. Henkilöstön sitouttamiseen ja työhyvinvointiin panostetaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Musiikin yleisen oppimäärän opetussuunnitelma valmistellaan käyttöön otettavaksi 1.8.2024 alkaen. Uudella opetussuunnitelmalla pyritään lisäämään saavutettavuutta ja laajentamaan tarjontaa.

Jatkamme yhteistyötä varhaiskasvatuksen kanssa kehittämällä vantaalaista mallia varhaisiän musiikkikasvatukseen päiväkodeissa.

Musiikkiopisto jatkaa toimintojen sopeuttamista muun muassa muuttamalla vapautuvia vakansseja vastaamaan toimintaympäristön muutoksista ja uudesta opetussuunnitelmasta johtuviin haasteisiin.

Nämä muutokset ja toiminnan kehittäminen mahdollistavat jatkossa yhä taloudellisemman ja oppilaslähtöisemmän opetustarjonnan.

Kuvataidekoulu

Toiminnan kuvaus

Vantaan kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Lisäksi kuvataidekoulu järjestää avoimia viikonloppukursseja sekä tapahtumatoimintaa.

Opiskelu kuvataidekoulussa on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää ja se noudattaa Opetushallituksen taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittua, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan, hyväksymää opetussuunnitelmaa. Opiskelu antaa oppilaille valmiuksia ilmaista itseään sekä hakeutua alan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Kuvataidekoulun opetuspisteet ovat Kulttuurikeskus Orvokissa Tikkurilassa, Myyrmäki-talossa, Kartanonkoskella Tilkun koulussa, Korsossa Lumossa sekä Kivistössä Aurinkokiven koulussa. Vantaan kuvataidekoulun on oppilasmäärältään Suomen toiseksi suurin: vuosituntimäärä on noin 6600 tuntia ja oppilaita on noin 850.

Viikonloppuisin järjestettävät lyhytkurssit ovat perhekurssseja, joihin voi osallistua aikuisen kanssa ja ne ovat hyvä tapa tutustua kuvataidekoulun toimintaan; niitä järjestetään vuosittain nelisenkymmentä.

Oppilaaksi kuvataidekouluun pääse matalalla kynnyksellä ja tavoitteena on tarjota oppilaspaikka kaikille hakemuksen lähettäneille. Myös vapaaoppilaspaikkoja on mahdollista hakea.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kuvataidekoulu on jo neljäkymmenen vuoden ajan ollut keskeinen osa vantaalaista taidekasvatusta. Meillä on oppilaita toisessa, jopa kolmannessa polvessa.

Pitkistä perinteistä huolimatta seuraamme myös aikaamme ja taidemaailman kehitystä ja muutoksia aktiivisesti ja reagoimme niihin opetustamme kehittämällä. Kuvataidekoulu kehittää uusia toimintamuotoja Elinikäisen oppimisen palvelualueella ja yhteistyössä koko Vantaan Taiteen perusopetuskentän kanssa.

Esimerkkinä voidaan mainita Värinää taidekasvatuksessa hanke, jossa Vantaan kuvataidekoulu ja Vantaan musiikkiopisto ideoivat pilottihankkeen, jota Opetushallitus rahoitti syyskauden 2021 ja vuoden 2022 ajan. Hankkeen perusajatuksena oli kehittää pedagogista toimintaa yhteistyössä taiteen perusopetuksen (TPO) opettajien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa ammatillisen osaamisen ja yhteisopettajuuden pohjalta. Vastaavalle toiminnalle suunnitellaan jatkossa toteutusmahdollisuuksia.

Vuosittain järjestetään Kulttuurikeskus Orvokissa Taidekarnevaali-tapahtuma yhdessä vantaalaisten TPO-oppilaitosten kanssa.

Kuvataidekoulun toimintaa kuuluu luontevana osana myös taidenäyttelyiden järjestäminen. Meillä yli 800 nuorta taiteilijaa tuottaa taidetta. Vantaalla ongelmana on ollut sopivan näyttelytilan puuttuminen. Keväällä 2024 saamme ensimmäisen kerran järjestää vuosittaisen lopputyönäyttelyämme Galleria K:ssa. Tästä käytännöstä toivomme jatkuvaa. Myös odotukset Kivistöön valmistuvan kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikin näyttelytilan suhteen ovat toiveikkaat.

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Toiminnan kuvaus

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut on taiteen, kulttuurin, historian ja lukutaidon asiantuntijaorganisaatio. Se vastaa kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta sekä monipuolista käyttöä. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue ylläpitää ja kehittää vantaalaisten mahdollisuuksia henkiseen ja sisältörikkaaseen hyvinvointiin, sivistykseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen sekä asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamiseen.

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut on tarkoitettu kaikille vantaalaisille ja ne tavoittavat laajasti eri väestöryhmiä. Palvelualueen toiminnot edistävät muun muassa monilukutaitoa ja kulttuurin saavutettavuutta.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön, ikääntymisen sekä lapsiperheiden määrän kasvun myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resurssien kohdentamisessa oikein. Alueiden eriarvoistumista voidaan estää tehokkaasti myös kulttuurin keinoin.

Keskeiset tavoitteet

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden vision mukaan Vantaa on rohkea ja elämänmakuinen kulttuurikaupunki, jossa yhdistyvät omaleimaisuus, ilo ja reilu yhdessä tekemisen meininki.

Vantaan kulttuuriohjelma linjaukset 2021–2030 ohjaa tavoitteellisesti yhteistä toimintaa kohti kulttuurisia päämääriä. Kulttuuripalveluiden yleisenä tavoitteena on esteettinen ja virikkeellinen kaupunkiympäristö, jossa elävä kaupunkikulttuuri ja kukoistavat kaupunkikeskukset ovat osa kotikaupunki-identiteettiä. Taide, historia ja kaupunkitapahtumat

näkyvät kaupunkikuvassa ja ihmisten arjessa monipuolisena yhteistyönä ja osallisuutena. Kaupallisten ja isojen tapahtumien rinnalla järjestetään monipuolisesti matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia kaupunkilaiset osallistaen.

Talousarviokauden keskeiset tavoitteet palvelevat kaupungin strategian ja elinvoimaohjelman toteutumista. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhtenä vaikuttavuustavoitteena on, että suuret tapahtumat tuovat kaupunkiin elinvoimaa.

Vantaasta tuli kaupunki 1.1.1974. Vantaan juhlavuotta juhliitaan koko kaupunkiorganisaation voimin ja kaikilla suuralueilla teemalla Kotona Vantaalla. Juhlavuosi tehdään yhdessä kaupunkilaisten, kaupungin toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Juhlavuodesta rakennetaan asukaslähtöinen, yhteisöllinen, monikielinen ja osallistava kaikkien kaupunkilaisten juhla. Juhlavuoden keskeisiä tavoitteita toiminnalle ovat yhdessä tekemisen ja osallistamisen lisäksi mm. kiinnostava ja tapahtumarikas sekä moninaisuutta edistävä juhluvuosi.

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden keskeisenä tavoitteena on kaikenikäisten ihmisten elämän ilon, hyvän elämän ja hyvinvoinnin vahvistaminen kulttuurin ja taiteen keinoin, erityisenä kohderyhmänä kuitenkin lapset, nuoret ja senioriväestö. Palvelualueen toiminta toteuttaa suunnitelmallisesti ja kokonaisvaltaisesti kaikkinaista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä.

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut jatkaa ja kehittää edelleen vuonna 2023 alkanutta Vantaan kulttuurilapset –toimintaa. Jokainen Vantaalle syntyvä lapsi vanhempineen pääsee maksuttomien kulttuuripalveluiden piiriin syntymästään alkaen. Toiminnan keskeiset tavoitteet ovat perheiden hyvinvoinnin lisääminen kulttuurin keinoin sekä lapsiperheiden/kaupunkilaisten kulttuurisen yhdenvertaisuuden edistäminen.

Lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden alueellisesta saavutettavuudesta huolehditaan kolmessa lastenkulttuurikeskuksessa (Toteemi Myyrmäessä, Pessi Tikkurilassa ja Pyykkitupa Hakunilassa). Lastenkulttuuripalvelut tuottaa omien toimipisteittensä lisäksi ohjelmistoa myös varhaiskasvatuksen ja koulujen tarpeisiin sekä muihin kaupungin toimipisteisiin. 4-luokkalaisten itsenäisyysjuhlan tuottamista koko sukupolven tavoittavana kokemuksena jatketaan yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Tempo-orkesteritoiminta on osa lasten ja nuorten kulttuuripalveluita. Sen avulla toteutetaan saavutettavan musiikin harrastustoiminnan kehittämistä koulupäivän yhteydessä kuudessa peruskoulussa. Tempo-orkesterien toimintaa kehitetään siten, että se saavuttaisi yhä enemmän sellaisia lapsia, nuoria ja perheitä, joille musiikin harrastaminen ei muuten olisi mahdollista. Tempo-orkesteritoiminnan koordinaattori huolehtii yhteistyöstä koulujen, varhaiskasvatuksen ja muiden kumppaneiden kanssa sekä toiminnan kehittämisestä. Kouluissa toimivien orkesterien rinnalle tuodaan muita Tempo-pedagogiikkaa hyödyntäviä toimintamuotoja, kuten Tempo-kuorot.

Håkansbölen historiallista kartanoaluetta kehitetään ainutlaatuiseksi ja eläväksi kulttuurimatkailukohteeksi yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Tavoitteena on avata päärakennus kartanomuseona kesällä 2026.

Kaupunginmuseon kokoelmatiloille on tavoitteena löytää uudet, turvallisemmat tilat, ja valmistella muuttoa vuoden 2024 aikana.

Vantaalla on parhaillaan menossa ja suunnitteilla merkittäviä julkiseen taiteen hankkeita, yhtenä suurimmista ratikan taiteen kokonaisuus. Tästä johtuen tavoitteena on kehittää julkisen taiteen prosesseja ja koordinaatiota uuden julkisen taiteen ohjausryhmän avulla. Ratican taiteen kokonaisuutta varten kilpailutetaan koordinaattori, joka aloittaa hankkeessa alkuvuodesta.

Vantaan juhluvuosi näkyy myös Artsin ja kaupunginmuseon vuoden näyttelyissä. Yksi juhluvuoden päätapahtumista on Suomen kotiseutuliiton kanssa järjestettävät Kotiseutupäivät 30.8. - 1.9.2024.

Kirjastopalveluiden keskeisenä tehtävänä on Kirjasto 2030-ohjelman mukaisesti monilukutaidon edistäminen tarjoten aineistoja, välineitä sekä asiakaspalvelua. Kirjaston vuoden 2024 erityiseksi kohderyhmäksi on valittu monikieliset ja monikulttuuriset vantaalaiset. Palvelujen kehittäminen monikielisille ja -kulttuurisille kuntalaisille edistää tasa-arvoa ja ehkäisee segregatiota. Kirjaston jatkaa tiiviissä yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä hyödyntäen erilaisia hankkeita. **Kirjaston uutena tavoitteena on uusasiakashankinta kirjaston palveluita markkinoimalla ja**

uusia potentiaalisia asiakasryhmiä kartoittaen. Erityistä huomiota kiinnitetään myös lapsiperheiden houkuttelemiseksi kirjastopalveluiden äärelle lasten varhaisen lukuinnon vahvistamiseksi. Kivistön uuden kirjaston ja tapahtumatoimintojen avaaminen tarjoaa vantaalaisille uudenlaisia asiakaskokemuksia.

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut huolehtii kuntalaisten pääsystä tietoon, aineistoihin ja kulttuurisisältöihin, monipuolisen lukutaidon ja kirjallisuuden edistämisestä sekä muiden kirjaston tehtävien järjestämisestä. Kirjastojen esteettömyyttä ja saavutettavuutta kehitetään. Hankitaan kirjastoihin selkokielistä materiaalia sekä muulla kuin suomen kielellä kirjoitettuja materiaaleja.

Helmet-kirjastojen uuden Finna-portaalin käyttöönoton tavoitteena on edistää tehokasta aineisto- ja tiedonhakua. Samoin uuteen valtakunnalliseen e-kirjastoon liittymisellä tavoitellaan e-aineiston tarjonnan tehostamista ja asiakaskäytön selkeyttämistä. Helmet-kirjastojen omatoimikirjastojen käyttösääntömuutoksen tavoitteena on turvallinen asiakaskäyttö ja aineisto- ja tilaresurssien tehokas hyödyntäminen. Uuden kirjastoauton hankinta ja sen toiminnan muovaaminen yhteiseksi kulttuuri- ja kirjastoautoksi luo uusia mahdollisuuksia ja tavoitteena on kulttuuritarjonnan laajentaminen sekä liikkuvien kirjasto ja kulttuuripalveluiden ulottaminen uusille asiakasryhmille.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2023 alusta yhdistynyt kulttuuri- ja kirjastopalvelut ja sen henkilöstö jatkavat tulevaisuuden palveluiden kehittämistä vuonna 2023 luodun Ikkunoita uuteen -kehittäjäyhteisön avaamalla polulla. Palvelualue tarvitsee kykyä uudistaa ja hyödyntää toimintaympäristön tarjoamia muutoksen mahdollisuuksia. Vahvan substanssiosaamisen lisäksi ylläpidetään kehittäjäosaamista ja tuetaan uusia työnteon tapoja ja palveluiden uudistamista. Kulttuuri- ja kirjastopalvelut on mukana myös Erasmus+ -hankkeessa, joka tarjoaa mahdollisuuden työntekijöille osallistua kansainvälisiin koulutuksiin ja tutustua eurooppalaisiin kulttuuripalveluihin tuottaviin tahoihin kuten esimerkiksi museopalveluihin, kirjastopalveluihin ja kulttuurikeskuksiin.

Uuden Kulttuurikeskus Mosaiikin avaaminen Kivistön kauppakeskuksessa luo mahdollisuuden kehittää asiakaskokemusta, tavoittaa uusia asiakasryhmiä ja jatkokehittää yhteistyötä paikallisten toimijoiden ja yhdistysten kanssa. Kirjaston tilaratkaisut mahdollistavat myös uudenlaisen työpajatoiminnan. Monitoimitiloihin tuotetaan kulttuurisisältöjä ja tapahtumia kaikenikäisille kaupunkilaisilla.

Kirjasto2030-ohjelman toimenpiteitä viedään käytäntöön. Kirjaston hanketoiminta tulee vuoden aikana laajentumaan kahdella uudella hankkeella, mikä mahdollistaa yhteistyön monikielisten ja monikulttuuristen asiakkaiden ja perheiden suuntaan yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Asiakkaille tarjottavat tiedonhankinnan portaalit uudistuvat Helmet-Finna portaaliksi ja uuden valtakunnallisen e-kirjaston portaaliksi. Helmet-kirjastojen omatoimikirjaston käyttö vaatii jatkossa asiakkaalta sopimuksen solmimisen, mutta tämä lisää tilojen turvallista käyttöä ja vähentää tilankäyttöön liittyviä riskitekijöitä. Uusi kirjastoauto tarjoaa myös kulttuuripalveluita eri puolilla Vantaata. **Lasten ja nuorten kirjallisuuteen sekä sunnuntaiaukiolojen turvaamiseen lisätään määrärahaa.**

Kulttuuritoiminnan tuottavuutta, vaikuttavuutta ja volyymia kehitetään osallisuuden, yhteistoiminnan ja monituottajamallin avulla. Kulttuurin myöntämien avustusten tasoa nostetaan ja avustusperusteita ja avustuskriteerejä uudistetaan. **Ammattimaisesti toimivien VOS- kulttuurilaitosten toimintaedellytysten vahvistamiseksi lisätään avustuksia 200 000 eurolla.** Pääkaupunkiseutuyhteistyötä kehitetään erilaisten kansainvälisten sekä kotimaisten taide-, museo- ja kulttuuriprojektien kautta hyödyntäen metropolialueen tuomat synergiat mm. kiertuetoiminnan ja yhteisprojektien kautta.

Kulttuurisuunnittelu ja kaupungin elinvoiman edistäminen kulttuurin keinoin sekä hyväksytyjen linjausten mukaisena edellyttää monien toimialojen yhteistä työtä tavoitteemme saavuttamiseksi.

Toiminnan kuvaus

Liikunnan palvelualue luo edellytyksiä liikunnallisen elämäntavan muodostumiselle kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisestä ja järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta. Palvelualueen perustehtäviin kuuluvat myös työikäisten ja senioreiden ryhmäliikunnan järjestäminen, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen liikunnan kehittäminen, koululaisten uimaopetus, kuntalaisten elintapaneuvontapalvelut sekä moninaiset hankkokokonaisuudet.

Liikuntakäyttäytyminen ja terveystottumukset alkavat muotoutua jo varhaisella iällä ja fyysiseen aktiivisuuteen sekä palveluiden käyttöön vaikuttavat tekijät vaihtelevat eri-ikäisillä. Tämän vuoksi liikuntapalveluiden kehittämisessä pyritään hyödyntämään enenevissä määrin elämänkaariajattelua sekä fyysisesti passiivisten aktiivista palveluohjausta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja seurojen käyttöön. Liikunnan palvelualueen tilavarauskysikkö hallinnoi palvelualueen tilojen ohella päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen vapaa-ajan käyttöä ja hoitaa toimialan keskitettyjä tilavarauspalveluita. Liikunnan palvelualue toimii myös aktiivisena yhteistyökumppanina liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjätahojen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen tavoitteena on luoda edellytyksiä fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Työikäisten ja senioreiden ryhmäliikunnan painopisteenä on palvelutarjonnan lisääminen ikääntyneen väestönosan kasvaessa. Keskeisenä painopisteenä on myös ennaltaehkäisevien elintapaneuvontapalveluiden lisääminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Lasten ja nuorten osalta aikaisempina vuosina käynnistettyä yhteistyötä esimerkiksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa jatketaan ja tiivistetään edelleen.

Vahvistamme koko elämänkaaren vaiheet kattavaa palvelukokonaisuutta hyödyntäen hankerahoitusta kehitystyössä sekä jalkauttaen toimiviksi osoittautuvia toimintamalleja. Perusopetuksen kanssa yhteistyössä tarjottavaa Sporttikaveri-toimintaa ja yläkoulujen Urhea-toimintaa kehitetään aikaisempien vuosien pohjalta. Liikkuvan opiskelun avulla vaikutetaan toisen asteen opiskelijoiden fyysiseen aktiivisuuteen sekä ennaltaehkäisevien palveluiden tarjontaan. Kehittämishankkeiden ja harrasteliikunnan ohjaajatuen kautta pyritään synnyttämään uusia matalan kynnyksen harrasteliikuntamahdollisuuksia. Kaupunki tunnistaa vahvemmin matalankynnyksen harrastustoiminnan erilaiset tarpeet ja kohderyhmät sekä mahdollistaa myös kilpatason ulkopuolisen eli niin sanotun ”höntsä-harrastamisen” tarpeet lapsilla ja nuorilla.

Matalan kynnyksen harrastusliikunnan järjestämistä tuetaan maksuttomilla tiloilla ja harrasteliikunnan kohdeavustuksin. Tuen hakuprosessia sujuvoitetaan kaupungin uuden avustusjärjestelmän käyttöönoton myötä.

Liikunnan palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähipalveluita ja alueellisia palveluita tuottamalla. Kehittämistä ohjaa liikuntapaikkasuunnitelma. Palveluverkon kehittämisessä vahvistetaan yhteistyötä muiden toimialojen kanssa osallisuuden varmistamiseksi sekä koulujen ja päiväkotien pihojen hyödyntämiseksi osana lähiliikuntapaikkaverkostoa. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapaistojen ja -paikkojen uudisrakentamishankkeisiin, nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin sekä Tikkurilan urheilupuiston kehittämiseen sekä Elmon ja Kivistön urheilupuiston suunnitteluun. Ulkokuntosalien palveluverkkoa laajennetaan. **Vuoden 2024 aikana toteutetaan yksi kokonaan varusteltu ulkokuntosali.** Tavoitteena on, että jokaiselta asuinalueelta löytyy monipuolinen ulkoliikuntapaikka, jossa viihtyvät sekä lapset että aikuiset. Elmon uimahallin rakentaminen jatkuu ja Hakunilan urheilupuiston talviliikunnan olosuhteet saadaan käyttöön. Liikuntaolosuhteiden edistämiseksi selvitetään lisäksi kumppanuushankkeiden toteuttamismahdollisuuksia.

Liikunnan palvelualue on vuosittain mukana toteuttamassa ja mahdollistamassa olosuhteita luomalla erilaisia liikunta-, kulttuuri- ja muita yleisötapahtumia Vantaalla. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa, vapaa-ajan palveluita ja kaupunkia kohtaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupungin kiivas kasvutahti edellyttää palveluiden saavutettavuuden parantamista. Liikuntapalveluiden resurssit eivät ole kasvaneet samassa suhteessa, kuten ei myöskään henkilöstömäärä. Tästä syntynyt jatkuva tehostamisen tarve aiheuttaa kuormittumista ja palveluiden saatavuuden heikkenemistä.

Liikuntapaikkojen palveluverkko laajenee, uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan ja vanhoja kohteita perusparannetaan. Nykyinen henkilöstöresurssi ei riitä kattamaan hoidettavan kokonaisuuden kunnossapito- ja palvelutarvetta. Vantaalla on kasvava tarve uusille liikuntaolosuhteille ja nämä joudutaan toteuttamaan pääasiassa yksityisinä. Uudet yksityiset liikuntatilat lisäävät painetta seuroille jaettavan tilojen vuokratuen määrärahan korottamiselle. **Liikunta- ja urheiluseurojen avustuksia korotetaan.**

Liikkuva opiskelu –toiminnassa keskitytään erityisesti ennaltaehkäisevän elintapaneuvonnan – hyvinvointivalmennuksen - kehittämiseen. Sporttikaveri-toimintamallia kehitetään tiiviissä yhteistyössä toimialatasoisen Harrastusten Vantaa -hankkeen, perusopetuksen ja hyvinvointialueen kanssa. Koululaisten oppilasurheilun ja pelipäivien kehittämistä sekä Vantaan Kortteliliigan toimintaa laajennetaan aikaisemmista vuosista. Henkilöstön liikunnan avulla työhyvinvoinnin parantamiseksi kehitettyä toimintamallia laajennetaan. Hyvinvointikertomus tutuksi ja terveellinen ravitsemus tavaksi -hanke kehittää ylipainoa ehkäiseviä toimintamalleja Vantaalla, ja vahvistaa tiedolla johtamista kaupungin hyvinvointityössä.

Ikääntyneiden palvelutarpeen kasvuun vastataan lisäämällä palvelutarjontaa ostopalveluilla sekä jatkamalla käyttöön otettujen virtuaalijumppien tarjoamista. Palvelutalojen välittömään läheisyyteen luodaan yhdessä asianosaisten toimialojen kanssa kävelyreitti, jonka varrelle on sijoitettu penkkejä lyhyin välimatkoin ylläpitämään ikäihmisten fyysistä aktiivisuutta ja ulkoilumahdollisuuksia. Ryhmäliikunnan ilmoittautumisjärjestelmä uudistettu versio otetaan käyttöön. Koululaisten uimaopetuksen tehokkuutta ja laatua parannetaan uimaopetuksen hallinnointijärjestelmän käyttöön-otolla. Varmistetaan, että Vantaalla on terapia-allas käytettävissä ympäri vuoden.

Vantaan moottorirata-alueen hallintomallin selvitys on käynnissä.

Vuoden 2024 aikana käynnistetään Kuntoportaati Vantaalle -ohjelma, jota toteuttaa työryhmä, jonka tehtävänä on tavoitteellisesti selvittää uusien kuntoportaiden sijoittamis- ja toteuttamismahdollisuudet Vantaalle. Lähi- ja ulkoliikuntapaikkoja rakennetaan erityisesti koulujen, päiväkotien ja leikkikenttien pihoilta tai niiden läheisyyteen. Uusien lähi- ja ulkoliikuntapaikkojen rakentamisessa ja vanhojen korjaamisessa huomioidaan alueellinen yhdenvertaisuus. On tärkeää, että tulevaisuudessa jokaisella asuinalueella olisi ainakin yksi lähiliikuntapaikka. Lähi- ja ulkoliikuntapaikkojen lisäksi rakennetaan uusia frisbeegolf-ratoja ja vanhoja ratoja korjataan.

Liikunnan palvelualueen tiedolla johtamisen ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia parannetaan digisuunnitelman mukaisesti mm. kehittämällä tilavarausjärjestelmää huomioiden myös avustusraportoinnin vaatimukset sekä kehittämällä kortteliliigan verkkopalvelua.

Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikkumishjelmassa määritettyjen kaupunkitasoisten toimenpiteiden tavoitteiden toimeenpanon seurannasta.

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

Toiminnan kuvaus

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden tehtävänä on parantaa vantaalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä. Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden

keskeisin työväline on kohtaamistyö, jota tehdään nuoriso- ja asukastiloilla, kaduilla ja ostoskeskuksissa sekä esimerkiksi nuorten työpajoilla ja etsivän nuorisotyön palveluissa, joissa keskitytään yksilön elämäntilanteen edistämiseen.

Palvelualue ylläpitää tukee yhteisöjä ja järjestöjä, koordinoi vapaaehtoistoimintaa, valmistelee avustuksia ja kehittää yhteisötyötä. Yhteinen pöytä ylläpitää hävikkiterminaalia ja yhteisöllistä ruoka-aputoimintaa laajassa verkostossa. **Kiviston alueen yhteisötyö turvataan 40 000 euron lisärahoituksella.**

Nuorisotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta lähtee aina nuorten omista tarpeista käsin ja sitä tehdään vahvalla ammatillisella otteella, nuorten omat toiveet sekä lähtökohdat huomioiden.

Toimintaympäristössä on nähtävissä elinolojen ja hyvinvoinnin polarisoitumisen jatkuminen. Erityisesti nuoret jakaantuvat yhä vahvemmin hyvinvoivaan enemmistöön ja entistä huonommin voiviin nuoriin, joita on 10–20 prosentin osuus kaikista nuorista. Vantaan nuorille kasautuu useita erilaisia syrjäytymisen riskitekijöitä. Muun muassa toimeentulotukea saavien, mielenterveysdiagnoosin saaneiden sekä ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa jäävien osuudet ovat muita kuusikkokuntia suurempia. Yllisukupolvinen syrjäytyminen on Vantaalla muita kuusikkokuntia voimakkaampaa. Myös viime vuosina paljon uutisointia saanut nuorten katurikollisuus ja jengiytyminen on muodostunut pysyvämmäksi huolenaiheeksi. Aikuisväestössä yksinäisyys on iso haaste, johon palvelualueen toiminnot pyrkivät myös vastaamaan.

Kaupungin nopea kasvuvauhti ja nuorten määrän lisääntyminen näkyy palvelutarpeen kasvuna kaikkien palvelualueen palveluiden osalta. Maahanmuuttajataustaisen väestön kasvava osuus luo tarvetta pohtia uusia tapoja saavuttaa etenkin niitä nuoria aikuisia ja aikuisia, joilla on tuen tarvetta ja joita ei saavuteta perinteisin keinoin. Nuoriso- ja yhteisöpalvelut pyrkii vastaamaan näihin haasteisiin mm. Kaupunginosissa tehtävän yhteisötyön, etsivän ja jalkautuvan työn, erityisnuorisotyön ja työpajatoiminnan keinoin, sekä tiivistämällä yhteistyötä eri yhteistyökumppaneiden kanssa niin kaupungin sisällä kuin laajemminkin. Nuorten maailma on jatkuvassa muutoksessa ja palvelualueen on tärkeä pysyä mukana nuorten uusissa ajanviettotavoissa ja kulttuureissa sekä ymmärtää kaupungin muuttuvat tarpeet ja ihmisten toiveet.

Polarisaation aiheuttamat ilmiöt huono-osaisuuden keskittymisenä tietyille asuinalueille sekä voimistunut katurikollisuus haastavat palveluallueta entisestään. Erityisesti jalkautuva nuorisotyö menee paikkoihin ja tilanteisiin, jossa väkivallan uhka on todellista. Perinteiset palvelut eivät ole tarkoitettu näin vakavia tilanteita varten. Palvelualueella onkin pohdittu, missä menee nykyisten palveluiden mahdollisuuksien ja osaamisen rajat ja toisaalta, onko syytä ryhtyä miettimään uudenlaisen ammattikunnan sekä osaamisen vaatimuksia katutyössä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden tavoitteena on hyödyntää monipuolisesti nuoriso- ja yhteisötyön menetelmiä eri ikäisten kaupunkilaisten tukemiseksi kaikissa niissä ympäristöissä, joissa palvelualue toimii. Palvelualueen keskeisimpiä toimintaympäristöjä ovat asukas- ja nuorisotilat, joiden lisäksi mm. oppilaitokset, kadut ja kauppakeskukset sekä vaikeimmin syrjäytyneiden nuorten aikuisten kanssa toimintaympäristö laajenee aina nuoren kotiin saakka.

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden organisaatio käynnistyi vuoden 2023 alussa. Uuden organisaation visio- ja missiotyö käynnistyi vuoden 2023 aikana ja työ etenee vuoden 2024 aikana suunnitelman mukaisesti. Työn tarkoituksena on hahmottaa organisaatiolle kokonaisvaltaisempi näkökulma ja lähestymistapa kaupunkitasoiseen hyvinvointi- ja kohtaamistyöhön. Mallintamistyötä tehdään sekä asiakasryhmä että kaupunginosatasoisesta, jotta löydettäisiin mahdollisimman paljon näkökulmia työn kehittämiseen. Työn keskiössä on polarisaatio ja segregatiokehitys sekä sen torjunta.

Alueellisessa nuorisotyössä on ollut pitkään henkilöstön saatavuuteen ja pitovoimaan liittyviä haasteita. Näiden korjaamiseksi on tehty paljon töitä ja tilanteen muuttuessa parempaan on ensiarvoisen tärkeää tilanteen rauhoittaminen ja tasaannuttaminen. Samaan aikaan alueellinen nuorisotyö joutuu vastaamaan kaupunkikuvassa tapahtuneisiin vaikeisiin muutoksiin nuorisorikollisuuden kasvaessa ja jengiytymiskehityksen kiinnittäessä paljon huomiota ja resursseja.

Etsivässä nuorisotyössä painopisteenä on kaikkein vaikeimmassa tilanteessa olevien nuorten elämäntilanteen parantaminen kehittämällä kotiin vietävää työtä yhdessä aikuissosiaalityön kanssa. Työpajatoiminnassa on jo jonkin aikaa kehitetty nuorten aikuisten maksutonta toimintaa sekä päihitteettömiä vapaa-ajanviettopaikkoja, jotta ilman työ- ja koulutuspaikkaa oleville nuorille olisi monipuolisesti mahdollisuuksia pysyä aktiivisena ja löytää ystäviä.

Nuorisopalveluiden keskeisiin tavoitteisiin kuuluu myös entistä parempi nuorten toiveiden ja tarpeiden huomioiminen sekä osallisuuden vahvistaminen kaikessa nuorisopalveluiden omassa toiminnassa, ja nuorten omien ajatusten ja kokemusten esiintuominen myös laajemmin yhteiskunnassa. Nuorten aikuisten palveluissa on aloitettu kansainväliseen vaihtoon liittyvää toimintaa, jota on tarkoitus kehittää ja jatkaa myös tulevaisuudessa.

Yhteisöpalveluiden digitaalisia palveluita ja niiden tukea sekä ruoka-apua ja verkostoja kehittämällä vahvistetaan myös paikallisyhteisöjä, edistetään yhdenvertaisia kohtaamisia ja mahdollistetaan vapaaehtoistoimijoiden määrän kasvu. Digisyrjäytymistä ehkäistään digituen ohjauksen ja koordinaation kautta siten, että digituki tavoittaa sitä tarvitsevat ja on oikea-aikaista. Yhteisöpalveluiden tavoitteena on, että vantaalaiset kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja yksinäiseksi itsensä kokevien osuus vähenee. Yhteisöpalveluihin tulleet MEK-ohjelman yhteisökehittäjät tuovat myös uusia resursseja sekä lähestymistapoja kaupunginosien yhteistyön kehittämiseen.

Aikaisemmin aloitettu vaikuttavuuden mallintamiseen ja mittaamiseen liittyvää kehittämistyötä jatketaan suunnitelmallisesti ja määrätietoisesti. Yhteisöpalveluiden tultua osaksi samaa palvelualueutta nuorisopalveluiden kanssa, täytyy pitää huolta koko palvelualueen ymmärryksen tuomisesta samalla tasolle vaikuttavuusnäkökulmassa. Työtä jatketaan jo aikaisemmin muodostuneiden yhteistyötahojen kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palveluiden kehittämisen osalta suurimmat panokset laitetaan uuden palvelualueen vision ja mission muodostamiseen. Tämä työ on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2024 aikana. Kehittämistyöhön osallistetaan koko henkilöstöä, joista innokkaimmat ja motivoituneimmat osallistuvat siihen kaikista aktiivisimmin. Kehittämistyön tuloksena on tarkoitus syntyä askeleita, joilla voidaan tulevaisuudessa paremmin vastata kaupunginosatasoiseen kohtaamistyöhön ja hyvinvoinnin rakentamiseen, tiedostaen kaupunginosien erilaiset kysymykset ja tarpeet.

Sosiaalista eheyttä ja turvallisuutta ja palvelujen saatavuutta parantavaan ennaltaehkäisevään nuoriso- ja yhteistyöhön panostetaan toimintavuonna erityisen vahvasti. Eri toimialojen ennaltaehkäisevät ja korjaavat toimet yhteensovitetaan kaupunkitasoisella ohjelmakokonaisuudella. Toimenpiteiden vaikutuksia seurataan siihen luotavan sitovan mittariston avulla.

Alueellisessa nuorisotyössä kenttätuen tukea ja organisoimista vahvistetaan koordinaattoritehtävillä. Tulevat koordinaattorit toimivat vuorotyössä ja heistä aina osa on töissä silloin, kun toimintaa on jossain päin kaupunkia. Tällä vahvistetaan organisaation kykyä reagoida vaihtuviin tilanteisiin ja erityisesti katutyössä kohdattaviin haasteisiin. Varhaisen puuttumisen ja interventiotyön vahvistamiseksi Vantaa lisää näkyvästi katutyötä niissä kaupunginosissa, joissa tarpeen on arvioitu olevan suurin. Talousarvioon varataan rahoitus kahteen Irlannin mallin mukaiseen katutyöpartioon. Työmallin vaikuttavuus perustuu jatkuvaan läsnäoloon alueella.

Katujengi-ilmiöstä on tärkeää saada kunnollista tutkimustietoa. Nuoriso- ja yhteisöpalvelut on ollut käynnistämässä aiheesta tutkimusta yhdessä Nuorisotutkimusseuran ja Itlan kanssa. Mukaan ovat lähdössä myös Tampere ja Oulu. Neuvottelut tutkimuksesta on käynnistetty myös THL:n kanssa.

Alueellisessa nuorisotyössä otetaan käyttöön pulssitiedon keräämiseen tarkoitettu tiedonkeruun ja tiedon analysoinnin väline. Tiedonkeruun tapaa ja välinettä on kehitetty yhteistyössä SOS-Lapsikylän kanssa Aluehallintoviraston kehittämisen avulla ja vuoden 2024 aikana se on tarkoitus ottaa käyttöön. Välineellä kerätään aluekohtaista dataa, jonka avulla on tarkoitus havaita ja reagoida nopeasti alueella tapahtuviin muutoksiin nuorten hyvinvoinnissa, osallisuudessa ja turvallisuuden tunteessa. Välinettä kehitetään kentältä tulleiden kokemusten kautta myös jatkossa.

Pääkaupunkiseudun kaupungit tekevät aktiivista yhteistyötä nuorisoriikollisuuden ja jengiytymiskehityksen ennaltaehkäisyn parissa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on rahoittanut tähän paneutuvaa yhteisöohanketta vuoden 2022 lopusta alkaen. Hanke on saanut lisää rahoitusta ja nyt Vantaalle tulee myös oma kehittämistyöntekijän resurssi hankkeessa. Hankkeessa tehdään aktiivista yhteistyötä erityisesti Irlannin kanssa.

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut on aloittanut yhteistyön Helsinki Missio ry:n ylläpitämän Aggredi-toimintamallin kanssa. Helsinki Missio ry on saanut Opetus- ja kulttuuriministeriöltä hankerahaa mallin nuorisoversioon kehittämisestä Vantaalla. Mallin avulla pyritään tavoittamaan sellaisia nuoria, jotka ovat jo joltain osain tai pidemmälläkin nuorisoriikollisuuden ja/tai jengiytymisen kysymysten parissa. Aggredi-toiminta pyrkii tavoittamaan nämä nuoret ja kiinnittämään heidät omaan toimintaansa, ennen kuin aletaan miettimään minkälaisia mahdollisia jatkopolkuja ja ulospääsyä sen

hetkisestä tilanteesta on mahdollista saavuttaa. Toiminta kohdistuu nuoriin ja nuoriin aikuisiin ja sitä on tarkoitus aloittaa Länsi-Vantaalla. Nuoristotyötä laajennetaan kahdelle uudelle alueelle avaamalla nuorisotilat järjestöyhteistyöllä (ns. Kolohongan malli).

Kehittämishankkeet vuonna 2024:

- Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (AVI)
- Etsivä nuorisotyö Vantaalla (AVI)
- Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön kehittäminen (AVI)
- Wau mikä mahis! (AVI)
- Nuoska (AVI)
- Pääkaupunkiseututasoinen nuorisorikollisuuden ja jengiytymisen varhaisen puuttumisen kehittämishanke yhdessä Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kanssa (OKM)
- Aggredi-toiminnan nuorisoversioon kehittäminen Länsi-Vantaalla (Helsinki Missio ry, rahoitus OKM:stä)

Käyttötalous

	1000 eur	Tilinpäätös 2022	TA2023	Käyttö- suunnitelma 2024	TS2025	TS2026	TS2027
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	MYYNITUOTOT	348	913	737			
	MAKSUTUOTOT	6 632	7 644	7 439			
	TUET JA AVUSTUKSET	2 687	2 468	2 393			
	MUUT TOIMINTATUOTOT	709	569	551			
	TOIMINTATUOTOT	10 376	11 595	11 120	11 288	11 458	11 631
	HENKILÖSTÖKULUT	-30 594	-32 830	-35 885			
	PALVELUJEN OSTOT	-7 465	-7 728	-9 749			
	AINEET, TARVIKKEET J	-2 948	-3 736	-4 398			
	AVUSTUKSET	-4 529	-4 539	-4 919			
	MUUT TOIMINTAKULUT	-26 239	-29 009	-30 285			
	TOIMINTAKULUT	-71 775	-77 842	-85 235	-86 259	-88 416	-90 626
	TOIMINTAKATE	-61 399	-66 247	-74 116	-74 972	-76 958	-78 995
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi brutot	MYYNITUOTOT	347	912	736			
	MAKSUTUOTOT	5 340	6 308	6 104			
	TUET JA AVUSTUKSET	2 663	2 446	2 371			
	MUUT TOIMINTATUOTOT	696	560	542			
	TOIMINTATUOTOT	9 045	10 227	9 752	9 899	10 049	10 200
	HENKILÖSTÖKULUT	-26 621	-28 800	-31 640			
	PALVELUJEN OSTOT	-7 255	-7 517	-9 481			
	AINEET, TARVIKKEET J	-2 902	-3 646	-4 248			
	AVUSTUKSET	-4 524	-4 537	-4 917			
	MUUT TOIMINTAKULUT	-25 103	-27 796	-29 015			
	TOIMINTAKULUT	-66 405	-72 295	-79 301	-80 174	-82 179	-84 233
	TOIMINTAKATE	-57 360	-62 069	-69 549	-70 275	-72 130	-74 033
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi ltk	HENKILÖSTÖKULUT	-54	-65	-65			
	PALVELUJEN OSTOT	-9	-15	-45			
	MUUT TOIMINTAKULUT	-1					
	TOIMINTAKULUT	-64	-80	-110	-113	-116	-118
	TOIMINTAKATE	-64	-80	-110	-113	-116	-118
Yhteiset palvelut	MYYNITUOTOT		0	0			
	TUET JA AVUSTUKSET	33					
	MUUT TOIMINTATUOTOT	96	45	45			
	TOIMINTATUOTOT	129	45	45	45	46	47
	HENKILÖSTÖKULUT	-2 045	-1 716	-2 023			
	PALVELUJEN OSTOT	-446	-416	-648			
	AINEET, TARVIKKEET J	-19	-25	-47			
	AVUSTUKSET	-58	0	0			
	MUUT TOIMINTAKULUT	-923	-942	-1 019			
	TOIMINTAKULUT	-3 491	-3 098	-3 737	-4 053	-4 154	-4 258
	TOIMINTAKATE	-3 362	-3 054	-3 693	-4 008	-4 108	-4 212

	1000 eur	Tilinpäätös 2022	TA2023	Käyttö- suunnitelma 2024	TS2025	TS2026	TS2027
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	MYYNITUOTOT	19	12	12			
	MAKSUTUOTOT	87	184	184			
	TUET JA AVUSTUKSET	194	85	85			
	MUUT TOIMINTATUOTOT	211	191	191			
	TOIMINTATUOTOT	511	472	472	479	487	494
	HENKILÖSTÖKULUT	-7 666	-8 312	-8 919			
	PALVELUJEN OSTOT	-2 458	-2 240	-3 085			
	AINEET, TARVIKKEET J	-1 345	-1 787	-2 294			
	AVUSTUKSET	-1 142	-1 247	-1 447			
	MUUT TOIMINTAKULUT	-4 350	-5 340	-5 679			
	TOIMINTAKULUT	-16 962	-18 927	-21 424	-21 540	-22 079	-22 631
	TOIMINTAKATE	-16 450	-18 454	-20 951	-21 061	-21 592	-22 137
Liikunta	MYYNITUOTOT	9					
	MAKSUTUOTOT	4 184	4 853	4 853			
	TUET JA AVUSTUKSET	394	400	425			
	MUUT TOIMINTATUOTOT	370	285	285			
	TOIMINTATUOTOT	4 957	5 538	5 563	5 647	5 733	5 819
	HENKILÖSTÖKULUT	-6 691	-7 111	-7 712			
	PALVELUJEN OSTOT	-2 473	-2 669	-3 166			
	AINEET, TARVIKKEET J	-1 067	-1 092	-1 127			
	AVUSTUKSET	-1 378	-1 376	-1 516			
	MUUT TOIMINTAKULUT	-14 944	-16 242	-16 980			
	TOIMINTAKULUT	-26 554	-28 489	-30 501	-31 058	-31 834	-32 630
	TOIMINTAKATE	-21 596	-22 951	-24 938	-25 411	-26 102	-26 811
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut	MYYNITUOTOT	14	606	577			
	MAKSUTUOTOT	18	18	16			
	TUET JA AVUSTUKSET	1 248	1 040	912			
	MUUT TOIMINTATUOTOT	17	40	9			
	TOIMINTATUOTOT	1 297	1 704	1 514	1 536	1 560	1 583
	HENKILÖSTÖKULUT	-6 140	-6 922	-7 886			
	PALVELUJEN OSTOT	-1 104	-1 190	-1 452			
	AINEET, TARVIKKEET J	-352	-356	-366			
	AVUSTUKSET	-1 658	-1 587	-1 627			
	MUUT TOIMINTAKULUT	-3 918	-4 069	-4 122			
	TOIMINTAKULUT	-13 171	-14 123	-15 453	-15 184	-15 563	-15 953
	TOIMINTAKATE	-11 875	-12 419	-13 940	-13 647	-14 004	-14 369
Elinikäinen oppiminen	MYYNITUOTOT	305	295	147			
	MAKSUTUOTOT	1 050	1 253	1 051			
	TUET JA AVUSTUKSET	794	921	949			
	MUUT TOIMINTATUOTOT	1		12			
	TOIMINTATUOTOT	2 151	2 468	2 158	2 191	2 224	2 257
	HENKILÖSTÖKULUT	-4 025	-4 674	-5 035			
	PALVELUJEN OSTOT	-765	-987	-1 084			
	AINEET, TARVIKKEET J	-119	-386	-414			
	AVUSTUKSET	-288	-328	-328			
	MUUT TOIMINTAKULUT	-967	-1 204	-1 215			
	TOIMINTAKULUT	-6 164	-7 578	-8 076	-8 227	-8 432	-8 643
	TOIMINTAKATE	-4 013	-5 110	-5 918	-6 036	-6 208	-6 386

	1000 eur	Tilinpäätös 2022	TA2023	Käyttö- suunnitelma 2024	TS2025	TS2026	TS2027
Elinikäinen oppi- nen netot	MYYNITUOTOT	0	1	1			
	MAKSUTUOTOT	1 293	1 336	1 336			
	TUET JA AVUSTUKSET	24	23	23			
	MUUT TOIMINTATUOTOT	14	9	9			
	TOIMINTATUOTOT	1 331	1 368	1 368	1 389	1 410	1 431
	HENKILÖSTÖKULUT	-3 973	-4 030	-4 245			
	PALVELUJEN OSTOT	-210	-211	-268			
	AINEET, TARVIKKEET J	-46	-88	-150			
	AVUSTUKSET	-5	-2	-2			
	MUUT TOIMINTAKULUT	-1 136	-1 213	-1 269			
	TOIMINTAKULUT	-5 370	-5 544	-5 935	-6 083	-6 235	-6 391
	TOIMINTAKATE	-4 039	-4 176	-4 566	-4 694	-4 825	-4 960
Musiikkiopisto	MYYNITUOTOT	0	1	1			
	MAKSUTUOTOT	970	1 015	1 015			
	TUET JA AVUSTUKSET	25	23	23			
	MUUT TOIMINTATUOTOT	14	8	8			
	TOIMINTATUOTOT	1 009	1 047	1 047	1 062	1 078	1 094
	HENKILÖSTÖKULUT	-3 284	-3 348	-3 542			
	PALVELUJEN OSTOT	-162	-167	-204			
	AINEET, TARVIKKEET J	-17	-45	-50			
	AVUSTUKSET	-5	-2	-2			
	MUUT TOIMINTAKULUT	-828	-885	-927			
	TOIMINTAKULUT	-4 296	-4 447	-4 724	-4 843	-4 964	-5 088
	TOIMINTAKATE	-3 287	-3 400	-3 678	-3 780	-3 885	-3 993
Kuvataidekoulu	MAKSUTUOTOT	322	321	321			
	TUET JA AVUSTUKSET	-1					
	MUUT TOIMINTATUOTOT	0	1	1			
	TOIMINTATUOTOT	322	322	322	326	331	336
	HENKILÖSTÖKULUT	-689	-683	-703			
	PALVELUJEN OSTOT	-48	-44	-64			
	AINEET, TARVIKKEET J	-29	-43	-100			
	MUUT TOIMINTAKULUT	-308	-329	-343			
	TOIMINTAKULUT	-1 074	-1 098	-1 210	-1 240	-1 271	-1 303
	TOIMINTAKATE	-752	-776	-888	-914	-940	-967

Vertailu 2023-24

		Käyttösuunni- telma 2023	Käyttösuunni- telma 2024	muutos 2024-2023
	Pääkirjatili	EUR	EUR	%
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	TOIMINTATUOTOT	11 594 823	11 119 823	-4 %
	TOIMINTAKULUT	-77 841 644	-85 235 480	9 %
	TOIMINTAKATE	-66 246 821	-74 115 657	12 %
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi brutot	TOIMINTATUOTOT	10 226 533	9 751 533	-5 %
	TOIMINTAKULUT	-72 295 220	-79 300 913	10 %
	TOIMINTAKATE	-62 068 687	-69 549 380	12 %
Kaupunkikulttuuri ja hyvinv.ltk	TOIMINTAKULUT	-80 000	-110 000	38 %
	TOIMINTAKATE	-80 000	-110 000	38 %
Yhteiset palvelut	TOIMINTATUOTOT	44 500	44 500	0 %
	TOIMINTAKULUT	-3 098 323	-3 737 115	21 %
	TOIMINTAKATE	-3 053 823	-3 692 615	21 %
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	TOIMINTATUOTOT	472 403	472 403	0 %
	TOIMINTAKULUT	-18 926 698	-21 423 821	13 %
	TOIMINTAKATE	-18 454 295	-20 951 418	14 %
Liikunta	TOIMINTATUOTOT	5 538 000	5 563 000	0 %
	TOIMINTAKULUT	-28 488 854	-30 500 517	7 %
	TOIMINTAKATE	-22 950 854	-24 937 517	9 %
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut	TOIMINTATUOTOT	1 703 630	1 513 630	-11 %
	TOIMINTAKULUT	-14 122 961	-15 453 487	9 %
	TOIMINTAKATE	-12 419 331	-13 939 857	12 %
Elinikäinen oppiminen	TOIMINTATUOTOT	2 468 000	2 158 000	-13 %
	TOIMINTAKULUT	-7 578 384	-8 075 973	7 %
	TOIMINTAKATE	-5 110 384	-5 917 973	16 %
Elinikäinen oppiminen netot	TOIMINTATUOTOT	1 368 290	1 368 290	0 %
	TOIMINTAKULUT	-5 544 424	-5 934 568	7 %
	TOIMINTAKATE	-4 176 134	-4 566 278	9 %
Musiikkiopisto	TOIMINTATUOTOT	1 046 629	1 046 629	0 %
	TOIMINTAKULUT	-4 446 548	-4 724 477	6 %
	TOIMINTAKATE	-3 399 919	-3 677 848	8 %
Kuvataidekoulu	TOIMINTATUOTOT	321 661	321 661	0 %
	TOIMINTAKULUT	-1 097 877	-1 210 090	10 %
	TOIMINTAKATE	-776 216	-888 429	14 %

Irtaimen investoinnit 2024, työohjelma

Kaupunkikulttuurin irtain omaisuus	-1 970 000
Kirjaston kalusto	-115 000
Kivistön kirjasto	-40 000
Håkansbölen kartano	-10 000
Martinus, tekn.laite.uusim+kalusteet	-240 000
Kaupungin museo, kiertonäyttelyn kaluste	-35 000
Taidemuseo, kaluste- ja laitehankkinat	-35 000
Lastenkulttuuri	-30 000
Lumosali	-215 000
Kivistö	-10 000
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut yhteensä	-730 000
Tikkurilan harjoitusjäähallin kaukalo	-100 000
Hakunilan urheilupuiston kelaleikkuri	-80 000
Aerobisten kuntosalilaitteiden uusiminen	-50 000
Hakunilan urheilupuiston näyttötaulut	-50 000
Ulkoliikuntapaikka	-70 000
Liikuntapalvelut yhteensä	-350 000
Pähkinärinne	-30 000
Vernissa	-650 000
Asukastilat (9kpl) ja Yhteinen pöytä	-50 000
Pakkalan luonto ja elämyskeskus	-10 000
Hakunilan nuorisotila	-20 000
Mikkola	-10 000
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut yhteensä	-770 000
Musiikkiopiston irtain omaisuus	-20 000
Musiikkiopisto, soitinhankinta	-30 000
Orvokkitien kalustaminen	-20 000
Kartanonkosken toimipiste	
Myyrmäen toimipiste	
Aikuisopisto	-50 000
Elinikäisen oppimisen palvelualue yhteensä	-120 000

Talousarvion tunnusluvut

Yhteiset palvelut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	KS 2022	TP2022	TA2023	TA2024
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	3,4	3,4	3,4	3,2	3,3
Koettu tyytyväisyys kunnan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin (ka väliltä 1-5) *	3,2				
Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin tyytyväisten osuus **	-	35	38,15	37	39

*) tunnusluku raportoidaan vuoden 2021 loppuun saakka

**) Kuntalaiskyselyn tuloksista saatava uusi tunnusluku

1.1.2022 (korvaa edellisen)

Kirjastopalvelut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	KS 2022	TP2022	TA2023	TA2024
kävijät	898 882	1 900 000	1 382 313	1 900 000	1 900 000
aineistolainojen määrä	2 101 997	2 400 000	2 394 690	2 400 000	2 900 000
aineistolainaus/asukas	9	10	10	10	11,5
aineistomääräraha euroa/asukas	5	5	5	5	6
toimintamenot/ asukas	37,6	36,8	38,16	40,5	47

Kulttuuripalvelut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	KS 2022	TP2022	TA2023	TA2024
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	216 782	260 000	458 305	300 000	350 000
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	1,04	1,51	1,55	1,28	1,25
Avustukset, euroa/asukas ***)	5,4	5,9	5,83	5,15	5,82
Kävijämäärä kaupunginmuseossa *)	15 686	15 000	30 379	15 000	25 000
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	6 033	20 000	8 532	20 000	20 000
Käyttömenot euroa/asukas**)	53,62	53,87	55,68	34,71	39,68

*) Luku sisältää kaupunginmuseon pop up -näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon päärakennuksessa opastettujen määrän.

**) Kulttuuripalvelut, musiikkiopisto ja kuvataidekoulu yhteensä. TA 2023 ilman musiikki- ja kuvataidekoulua.

***) TA2023 uuden organisaation mukainen, ilman taiteen perusopetuksen avustuksia

Liikuntapalvelut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	KS 2022	TP2022	TA2023	TA2024
Kokonaiskulut, euroa/as.	111,38	108,49	109,59	117,06	122,77
Toimintatuotot, euroa/as.	15,41	22,17	20,46	22,76	22,39
Avustukset, euroa/as.	5,62	5,52	5,69	5,65	6,10
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	21	23 %	23 %	23 %	23 %
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	16,1	8	11,87	8	8
– uimahallien verorahoitusosuus, %	90	85 %	82 %	81 %	81 %
Toimitilaneliöt, m²	89 349	91 894	91 894	91 792	92 161
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	61	66 %	61 %	66 %	66 %

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	KS 2022	TP2022	TA2023	TA2024
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	179 456	250 000	215 741	250 000	250 000
Kävijämäärä nuorisotiloissa (oman toiminnan kävijät)	140 081	160 000	145 595	160 000	160 000
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukkonotko ja Palajärvi)	4 009	7 500	5 618	7 500	7 500
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneet	260	380	258	380	380
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	797	750	834	750	800
Nuorisopalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	51	58	53	58	58
Käyttömenot/asukas	41	42	42	58,03*	61
Avustukset/ asukas	2	2	2	6,52*	6,55
Nuorisotyön toimintatilojen kokonaismäärä	21	21	21	21	31**
Nuorisotyön toimitilojen neliöt, m²	15 642	15 571	15 571	15 571	19 172**
Yhteisöpalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	90	140	120	140	140
Yhteisen pöydän verkoston kautta jaetun ruokahävikin hyötykäyttäjät viikossa	5 500	6 000	5 500	6 000	6 000

*TA2023 luku on uuden organisaation toimintamenojen mukainen, aikaisemmissa vuosissa vain Nuorisopalvelut

** TA2024 lisätty yhteisöpalvelujen ja sovittelutoimiston tilat uuden organisaation mukaisesti

Elinikäisen oppimisen palvelualue

Aikuisopisto

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	KS 2022	TP2022	TA2023	TA2024
aikuisopiston opiskelijat (kurseille osallistuneet)	23 759	30 000	32 236	30 000	32 500
opetustuntien kokonaismäärä	41 768	40 000	46 435	40 000	47 000
kurssien määrä	1 727	1 800	2 035	1 800	2 050
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	649	1 000	1 457	1 000	1 200
aikuisten perusopetuksen opiskelijat	126	140	170	140	170
kotoutumissuunnitelman mukaisen koulutuksen opiskelijat	93	200	116	200	200
oman maksutulon osuus budjetista %	33	31 %	30 %	30 %	22 %

Musiikkiopisto

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	KS 2022	TP2022	TA2023	TA2024
Taiteen perusopetuksen oppilaat, musiikkiopisto *	1 639	1 656	1 656	1 656	1 850
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, musiikkiopisto *					2 554
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, musiikkiopisto *					4,21
Taiteen perusopetus euroa/asukas, musiikkiopisto *					19,02
Opetustuntien määrä *	50 120	49 120	49 120	49 120	50 000
Oman maksutulon osuus budjetista % *					22
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista % *					47
Tapahtumien määrä *	89		216		220
Tapahtumien kävijämäärä *	5 938		14 411		16 000
*) seurataan vuodesta 2024 alkaen					

Kuvataidekoulu

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	KS 2022	TP2022	TA2023	TA2024
Taiteen perusopetuksen oppilaat, kuvataidekoulu *	750	809	809		850
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, kuvataidekoulu *					1 424
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, kuvataidekoulu *					1,29
Taiteen perusopetus euroa/asukas, kuvataidekoulu *					4,87
Opetustuntien määrä *	6230		6122	6310	6600
Oman maksutulon osuus budjetista % *	33 %	30 %	30 %	29 %	30 %
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista % *	30 %	31 %	30 %	30 %	30 %
*) seurataan vuodesta 2024 alkaen					